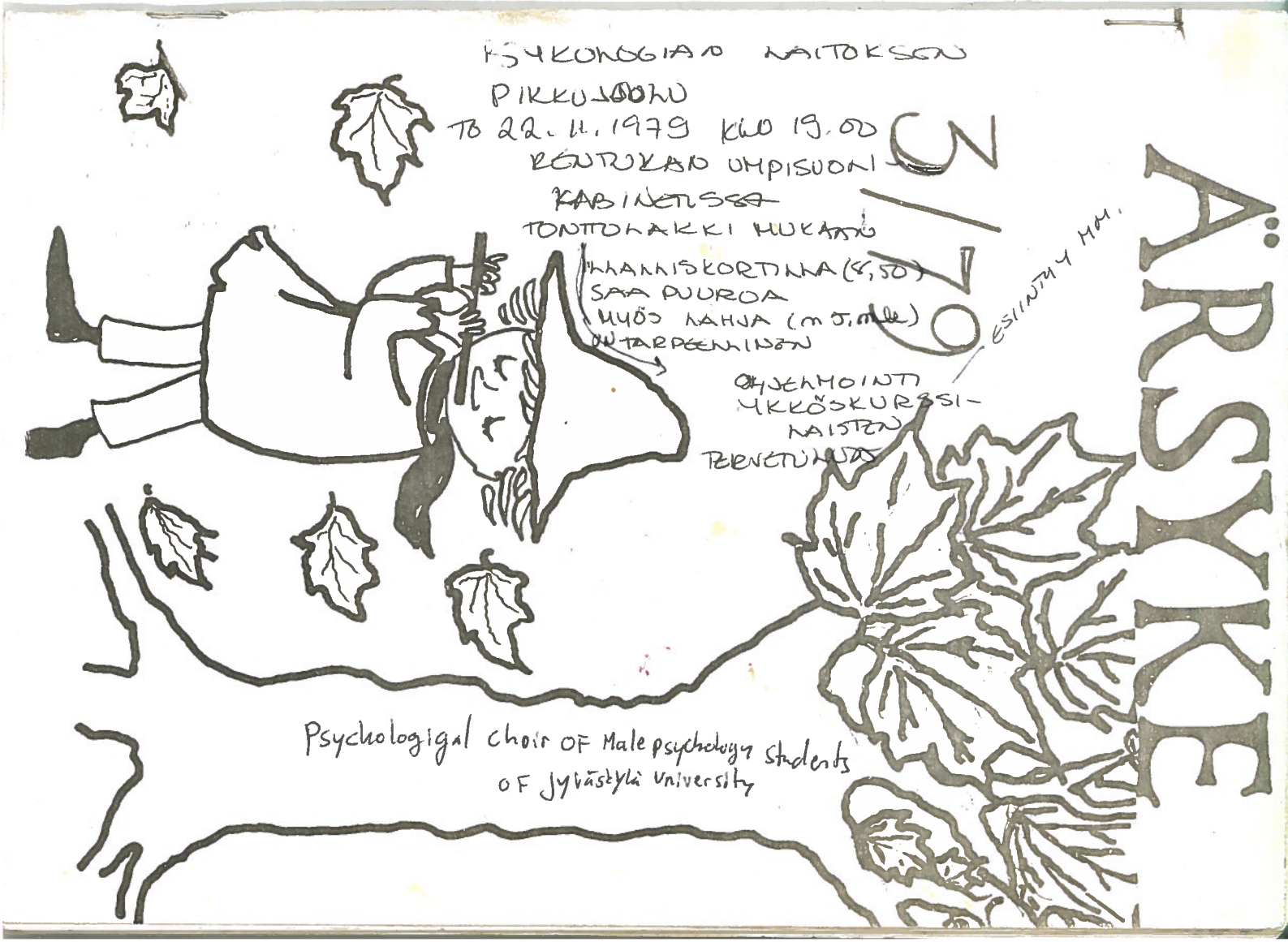
ÄRSYKE
3/79
PSYKOLOGIAN LAITOKSEN
PIKKUJOULU
TO 22.11.1979 KLO 19.00
RENTUKAN UMPISUOLI-
KABINETISSA
TONTTOLAKKI MUKAAN
LLALLISKORTILLA (8,50)
SAA PUUROA
MYÖS LAHJA (m J. mle)
UNTARPEELLINEN
OHJELMOINTI
YKKÖSKURSSI-
LAISTEN
TERVETULUA
ESIINTYY MM.
Psychologigal choir OF Male psychology students
OF Jyväskylä University

Arsyke 3/79

Stimulus ry:n äänenkannattaja

Sisältö:

Pääkirjoitus 3
Hesse tutkinnonuudistuksesta 5
The States 6
Psykologiaa Vakka-Suomen wiitekehyksessä .10
Kesätyötä Ruotsissa 14
3.9.79 uudestisyntyneet 17
Turku 28.9.-30.9.79 27
Laitosten tapaaminen 32
SPOL 40
Runoja 41
Muumilaakson marraskuu 42

Tämän numeron toimittamiseen osallistuivat:
Eija Hämäläinen (vastaava), Seppo Anttonen, Leena Jalonen, Rauno Järvinen, Pirjo Koskinen, Jarmo Kontunen, Leena-Maija Lauttio, Alma Mikkanen, Mari Peltola, Pirkko Ratilainen, Keijo Salminen, Raili Sandelin, Anja Savolainen, Eija Turunen

Painettu Jyväskylän yliopiston Monistuskeskuksessa

PÄÄKIRJOITUS

Viime numerossa heräteltiin keskustelua ainejärjestötoiminnasta ja sen luonteesta. Herättelijänä oli Heli Nurmi ainejärjestöhistoriikillaan. 60-luvun lopun ja 70-luvun alun opiskelijat olivat innostuneita ainejärjestötyön kehittäjiä. Sen ajan opiskelijat kuvaavat toimintaansa sanalla fanaattinen. Ainejärjestö perusti mm. vilkkaasti toimivia opintopiirejä, erityisenä mielenkiinnonkohteena oli kriittinen psykologia. Opiskelijoita kiinnosti psykologia-tieteen tila ja kehitysmahdollisuudet.

Vuosikymmenen vaihteen fanaattisuudesta ei ole jälkeäkään. Stimuluksen toiminta ei nykyisellään tavoita kaikkia. Tutkinnonuudistusvaihetta elävässä yliopistossa ainejärjestötoiminta on kauttaaltaan hiljentynyt. Stimulus on vielä tällä hetkelläkin eräs aktiivisimmin toimivista ainejärjestöistä - kaikesta huolimatta. Stimuluksen toiminta on joidenkin aktiivisesti mukana olevien toimintaa. Miksi toiminta ei kiinnosta(?) useampia? [1] Toimivien pieni määrä voi pelottaa pois mukaan halukkaat; toimijat tuntuvat klikiltä, johon ei ole helppo päästä mukaan tai pelätään , että työtä ja vastuuta kerääntyy liikaa omille harteille. Tarkoituksellisesti ainakaan Stimuluksessa toimivat eivät ole klikki, uusia otetaan innolla vastaan. Töiden kerääntymisestä voi sanoa, että mitä enemmän toimijoita sitä vähemmän töitä kerääntyy yksille? [2] Ainejärjestötoiminta voidaan käsittää harrastustoiminnaksi, joka on joidenkin sydäntä lähellä mutta muilla on toiset harrastukset. Ainejärjestötoiminta ei ole harrastustoimintaa - illanvietot ja huvitukset kuuluvat kyllä kuvaan, vaan opiskelijoiden etujen ajamista, opiskelualaan liittyvien asioiden hoitamista, opiskelijoiden yhteenkuuluvuuden lisäämistä, opiskelualaan liittyvien ajankohtaisten tietojen keräämistä ja levittämistä yhteydenpitoa maan muihin saman alan opiskelijoihin,

ajatustenvaihtoa ja keskustelua. Ainejärjestön tehtävät ovat jokaiselle opiskelijalle läheisiä, eri asia sitten on, muistaako ainejärjestö ja sen hallitus tämän vai vierottaako se omalla toiminnallaan hallituksen ulkopuoliset pois toiminnasta. Ainejärjestö tarvitsee itsekritiikkiä toimintansa arvioimisessa. Tämänhetkinen tilanne ajatteluttaa, kuinka saisi Stimuluksessa toimivien määrää lisätyksi. Mitä Stimulukselta odotetaan, mikä kiinnostaisi? Missä on tällä hetkellä vikaa? Eräs toiminnan vajavuus, johon on kiinnitetty huomiota, on tiedonkulun heikkous. Tieto jää liian helposti hallituksen sisälle. Ajan ja tapahtumien tasalla on vaikea pysyä. On esitetty, että hallitus voisi ilmoittaa ennakkoon, mitä seuraavassa kokouksessa tullaan käsittelemään, jotta tärkeimpiä asioita päätettäessä olisi hallituksen ulkopuolisia ilmaisemassa mielipiteensä ja näin hallituksella olisi vankempi pohja päätöksilleen.

Olisi ilmeisesti syytä järjestää Stimuluksen arvostelutilaisuus, jotta mahdollisimman moni pääsisi ilmaisemaan ajatuksensa siitä, mitä Stimulukselta odottaa. Tilaisuus olisi estottoman haukkumisen ja parannusehdotusten esittämisen tilaisuus. Mätiä tomaatteja voisi varata mukaan mielipiteitten ponneksi. Hallitus janoaa palautetta! Syyskokous on yksi hyvä mielenilmaisutilaisuus, ei jätetä sitä käyttämättä, vaan mennään mukaan.

Tahtoisin kävellä kaikkien kävelevien kanssa.
En tahtoisi seisoa paikallani ja katsella
kukkueen ohimenoa.

Kahlil Gibran

HESSE JA TUTKINNONUUDISTUS

'' 'Vapaisiin' ammatteihin pyrkivän täytyy opintojensa aikana alistua ahtaisiin ja jäykkiin kursseihin ja kaavamaisiin tutkintoihin, kun taas kastalialainen on itsenäiset opinnot aloitettuaan niin vapaa, että monet meikäläiset voivat käyttää koko elämänsä täysin merkityksettömien, jopa miltei mielettömien asioiden tutkimiseen, eikä kukaan heitä häiritse, ellei heidän moraalinsa tärvelly. Opettajaksi soveltuvasta tulee opettaja, kasvattajan taipumuksia omaavasta kasvattaja, kääntämisen harrastajasta kääntäjä, joten jokainen etsiytyy itsestään paikkaan, jossa hän pystyy palvelemaan yhteistä ja on palvellessaan vapaa. Hänen ei koko elämässään tarvitse kokea tuota ammatin 'vapautta', joka merkitsee armotonta orjuutta. Hän ei tiedä mitään rahan, maineen ja arvoasemien tavoittelusta, ei tunne puolueita, ihmisen ja viran, yksityiselämän ja julkisuuden ristiriitoja, riippumatta menestyksestä. Käsität siis-kai, poikani, että vapaista ammateista puhuminen on melkoista ilveilyä. ''

(Hesse, Lasihelmipeli s. 70-71)

!

THE STATES, YEAH !

Uteliaisuus ei antanut periksi ja siksipä piti lähteä rapakon taakse katsomaan, millaisia ne amerikkalaiset todella ovat. Hurjia juttuja oli kiirinyt aina Jyväskylään asti tuon suuren maan asukkaiden omituisuudesta. Asiasta piti siis ottaa selvää, ja niinpä me kaksi uteliasta lähdimme kesäkuun puolessa välin kolmen kuukauden työmatkalle Usaan. Suuri yleisö ei oikein tahtonut ymmärtää matkamme todellista tarkoitusta; vihjailivat että muka rikasta miestä mennään etsiskelemään (mistähän tuo tieto vuoti julki??).

Ensimmäinen kosketus amerikkalaiseen maaperään saatiin John F. Kennedyn lentokentällä, joka sai suuruudellaan silmät revähtämään selkosen selälleen. Unelmat limousine-kyydityksestä kaupungin halki haihtuivat, kun kapusimme bussivanhukseen ja kolistelimme kohti Manhattania. New York on huikaisevan iso: upeista pankki- ja ostoskeskuksista tupaten täysiin kiinalaiskaupunginosiin ja väliltä löytyy kaikkea mahdollista. Iltayöstä kadut kuhisevat ihmisiä, jotka haeskelevat mukavaa kuppilaa, kapakkaa, kumppania tai muuten vain hengailevat kaupungilla. Turistien käsittely hoidetaan mallikkaasti, joten kyllä löytyy pipoa ja pöksyä! Suomalaisintoilija voi mennä ravintolaan syömään tuttua kotiruokaa eli poronlihaa (sitähän täällä Suomessa kaikki syövät). Kolmen tunnin vesiristeilyllä saa jonkinlaisen kuvan kaupungin laajuudesta ja näkee korkeimman ja toiseksi, kolmanneksi ... korkeimman pilvenpiirtäjän ja toki neito Vapauden Fatsaskin tulee tutuksi. Jalat ovat rakkuloilla ja pöhöinä päivän kestäneestä kiertokävelystä, mutta liiat rahat eivät enää kierroksen jälkeen ole painolastina.

Parin päivän ravaamisen jälkeen pääsimmekin Greyhound-ajelulle, joka kesti kolmisen yötä ja yhtä monta päivää. Heräsi epäilys: kuinka heikot luut ja ryhtivirheinen selkä kestäisivät istumisen ja tehoaivot toimettoman löhöämisen. Mutta Greyhound-bussit osaavat asiansa ja pysähtelevät neljän tunnin välein ruokatauolle. Kuskit vaihtuvat monet kerrat matkan aikana ja ralliajo rekkojen(joita muuten on valtavasti) kanssa takaa vauhdikkaan matkan. Hyvän ilmastoinnin ansiosta vältyimme sulamiselta, mutta nukkuminen meni tilavista istuinpaikoista huolimatta torkahtelemiseksi. Niinpä vastaanottajilla oli ilo nähdä poskella roikkuvia ja uupuneita silmäpareja.

Itärannikolta lähdettäessä näkymät ovat reheviä kumpuavia vuoristomaisemia ja mitä kauemmaksi edetään, sitä enemmän maisema alkaa muistuttaa kuivaa preeriaa. Karjaa on isoissa laumoissa pelloilla, taloja siellä täällä. Länsirannikon Kalliovuoret ovat terävähuippuisia ja karuja eikä rehevyydestä voi enää puhua. Karuudessaan kaunista mutta bussista maisemia katselevan silmissä onnettoman yksitoikkoista.

Työskentelimme siivousalalla Arizonassa Grand Canyonin kansallispuistossa. Meitä raatajia oli siellä toista tuhatta, suomalaisia kuusitoista kipaletta. Työ tyydytti heikonlaisesti, sillä korkeintaan kynän kantamiseen tottunut ruumis joutui kovalle koetukselle pölynimijää sun muuta siivouskalustoa raahatessa, saati sitten koko puhdistusoperaation vaikeita vaiheita tehdessä. Vasta Amerikassa tajusimme, kuinka vaativa ja hirmuisen tärkeä asia siivous on (kauaksi piti mennä tuokin toteamaan). Valitettavasti meidän oli tunnustettava kykenemättömyytemme tuolla uralla, joten lähdimme kanjonista parin kolleegan kanssa heinäkuun lopulla kohti uusia seikkailuja.

Maisemien puolesta Grand Canyon on lähes lyömätön. Sitä voivat todistaa ainakin ne muutamat turistiparat, jotka ovat saaneet sydänkohtauksen luotuaan ensisilmäyksen kohti mahtavaa kanjonia - todistuskykyyn tosin vaikuttanee toipumisaste. Hienoa oli katsella myös Yellowstonen "tuoksuvia" rikkilähteitä ja aika ajoin valtaisan vesisuihkun nostattavia kuumia lähteitä.

Jotta varmasti saisi oikean käsityksen jenkeistä, täytyi toki painua Honoluluun saakka. Mutta vierailu tuolla huojuvien palmupuiden ja keinahtelevien hula-hula -tyttöjen saarella sekoitti pään entisestään: kiinalaisia, japanilaisia, filippiinil äisiä, eurooppalaisia ym. kummajaisia ja kaikki sanoivat olevansa amerikkalaisia. Havaijilla tuntuukin olevan aikamoisia ristiriitoja eri rotujen kesken; saarelaiset muodostavat kymmeniä vähemmistöryhmiä, jotka ovat viime vuosien aikana ruvenneet eristäytymään toisistaan ja kilpailemaan kaikenkarvaisesta paremmuudesta. Turismi on myös paisumassa äärimmäisyyksiin, mikä voi olla varsin kohtalokasta saariston trooppiselle kauneudelle.

Erityisesti Honoluluussa matkailijoista otetaan kaikki irti. Kaupungilla ei tarvitse kävellä kauaakaan, kun on saanut syllillisen mainoslappusia ja aivan huomaamattaan on tuhlannut sievoisen summan helmisimpukoihin ja kaulalla kukoistavaan leihin.

Mutta Kalifornian aurinko ei unhoon jää, ei ainakaan se, joka paistoi San Franciscon yllä. Turhaan ei puhuta San Franciscon ihanuudesta, sillä siellä jos missä tapasi välittömiä ihmisiä. Kaduilla käyskennellessä yksi sun toinen vastaantulija moikkasi, jäipä joku hetkeksi juttelemaankin. Minkähänlaisen vastaanoton tuollainen tapa saisi rakkaassa Jyväskylässämme? Täytynee kokeilla eli seuraavalla kerralla Kauppakatua kulkiessa suu korviin ja siittä vaan pokkailemaan.

Ai, että millainen on sitten tyypillinen jenkki? Puhelias, rento, itsevarma, mukavuudenhaluinen ... Arkoina ja kainoina suomalaisressuina katselimme kummissamme vilkkaita amerikkalaisia, jotka yrittivät kaiken maailman kannustuksin houkutella sanoja suustamme. Alussa oli vaikeaa, mutta juttukaverin kiinnostus (suorastaan uteliaisuus) Suomesta ja suomalaisista sai pyörtämään muutaman tarkoin harkitun sanasen. Itsevarmuus ei ole röyhkeää ylimielisyyttä vaan tervettä itseluottamusta ja uskoa omiin kykyihin. Kesän aikana tapaamamme jenkit olivat vieraanvaraisia ja ulkomaalaisuutemme vielä lisäsi ystävällisyyttä. Mutta toki töykeitäkin löytyi, harvemmin kuitenkin. Uusiin ihmisiin oli helppo tutustua, sillä amerikkalaiset puhuvat aina. Muutaman minuutin hiljaishetken vaatiminen heiltä tuntuisi kohtuuttomalta.

Mukavuudenhalua ilmentää esim. ruuanvalmistus: sapuskan voi ostaa valmiina kaupasta, mutta ei kotiruuan tekeminenkään vaikeaa ole, sillä jauheisiin vettä lisäämällä saa muutamassa minuutissa maittavan (?) herkkupalan. Oppivaisina kanasalaisina ruokakulttuurimme sai uusia virikkeitä ja niinpä päivittäiseen ruokavalioomme kuuluu seuraavia aineksia: aamiaiseksi siirapilla ja pölysokerilla kuorutettuja pannareita, lounaaksi heitetään tuplahampurilainen cokisvirtaan ja illalliseksi pubissa parit hodarit kostutettuina Budweiserilla. Välipalaksi vetelemme marihuana-sauhut aitoamerikkalaiseen tapaan.

Sure I do miss yah, America!

Alma ja Raili

PS. Jos joku haluaa tarkistaa juttumme todenperäisyyden, voi hän itse käväistä Jenkeissä. Lisäinformaatiota saa sekä meiltä että työvoimatoimistoista. Hakuaika lieneekin kohta käsillä.

PSYKOLOGIAA VAKKA-SUOMEN WIITEGEHYKSESSÄ

Vakka-Suomi lienee usealle Jyväskylässä psykologiaa opiskelevalle hieman tuntemattomampaa aluetta, ajatellen sijoittumista erilaisiin kesätyöpaikkoihin. Niinpä seuraavassa on esitelty Vakka-Suomen mielisairaanhuoltopiiriin kuuluvaa Uudenkaupungin sairaalaa (entinen Vakka-Suomen piirisairaala).

Vakka-Suomen mielisairaanhuoltopiirin kuntainliittoon kuuluu 26 kuntaa, joista 4 on kaupunkeja: Naantali, Rauma, Turku ja Uusikaupunki. Kuntainliitto omistaa Uudenkaupungin sairaalan, jossa on 405 sairaansijaa. Paikka on siis tuommoinen keskisuuri mielisairaala. Avohoidon toimipisteinä kuntainliitolla on aikuisten mielenterveystoimistot Uudessa - kaupungissa, Raumalla ja Naantalissa sekä lasten ja nuorten mielenterveystoimistot Mynämäellä, Raumalla ja Uudessakaupungissa.
Kävin jututtamassa toista sairaalapsykologeista. Työpöydällä olleet sekuntikello ja psykologia-lehti viimeistään paljastivat, minkä alan ihmisestä on kyse. Kai Södeström on nykyisessä virassaan toiminut vuodesta 1973. Sitä ennen hän oli Hämeenlinnassa ammatinvalinnan ohjaajana 1.5 vuotta. Nykyinen paikka avautui osin mielisairaanhoitajan ja psykologin kesäsijaisuuksien kautta.

Opiskeluista
Kai pyrki 1965 Turun yliopiston yhteiskuntatieteelliseen tiedekuntaan ja pääsi sisään. Hän valitsi alakseen psykologian. Siellä vierähti aikaa sitten vuoteen 1971 ja niihin valmistui. Tuohon aikaan oli Turun yliopistossa voimakkaasti vallalla kokeellinen psykologia. Tutkittiin erilaisia kognitiivisia toimintoja (erityisesti muistia ja havaitsemista). Kai teki gradunsakin havaitsemisen psykologiaan liittyvästä aihepiiristä. Opettajistaan hän muisti Valde Mikkosen, Kössi Kolehmaisen, von Wrightin ja Hillevi Kiviluodon, joka tuolloin hoiteli professorin virkaa. Pakollinen harjoittelu oli 3kk. Harjoittelu oli palkatonta ja ohjattua. Harjoittelupaikka tuli jokaisen hankkia itse.

Teoria versus käytäntö:
Koulutuksesta ei Kai ole saanut erikoisempaa teoreettista viitekehystä työnsä pohjaksi. Oli mielenkiintoista kuulla, miten 70-luvun alkupuolella oltiin sairaalassa erityisen kiinnostuneita Antero Toskalan soveltamasta käyttäytymis- tai oppimisterapioista. Sairaalasta on aikanaan jopa tehty tutustumisretki Jyväskylään Kangasvuoren sairaalaan, jossa on pyritty laajemmin soveltamaan käyttäytymis/oppimisterapioita. Nyttemmin on kiinnostus kyseiseen aiheeseen Uudenkaupungin sairaalassa syystä tai toisesta huomattavasti ~~kaimennut~~ laimentunut.Viime vuosina on alettu painottaa perhe- ja ryhmäterapioiden merkitystä. Kai on saanut työnohjausta jo usean vuoden ajan psykoanalyyttisesti orientoituneelta terapeutilta Vappu Torviselta ja tämä on omalta osaltaan muokannut työskentelytapoja. Tällä hetkellä sairaalan psykologit pyrkivät myös mahdollisimman paljon käyttämään normaalien älykkyys- ja persoonallisuustestien lisäksi Lurian neuropsykologisia testejä.

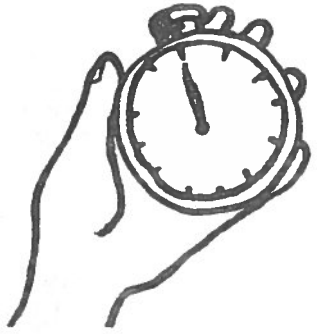

Psykologin asema sairaala-organisaatiossa:
Uudenkaupungin sairaalassa psykologit kuuluvat ns. laajennettuun johtoryhmään. Muut jäsenet tuossa ryhmässä ovat ylihoitajat, taloustoimiston hoitaja ja talouspäällikkö sekä luottamusmiehet. Tuo elin on neuvoa antava ja se kokoontuu jonkin tietyn ongelman esiintullessa. Psykologit on otettu mukaan tähän ryhmään vasta äskettäin. Enemmän päätäntävaltaa on varsinaisella johtoryhmällä, johon kuuluvat johtava lääkäri (nimeä ei kannata mainita ja arvatkaa miksi), avohoidon ylilääkäri, johtava ylihoitaja ja talousjohtaja.

Kain mukaan sairaalassa arvostetaan psykologien työtä. Tämä johtunee osaltaan myös lääkärien vähäisyydestä ja vaihtuvuudesta (viidestä tai kuudesta lääkärinvirasta on tällä hetkellä täytetty kolme). Psykologin suhteet hoitajiin ovat melko hyvät. Eroa on kuitenkin havaittavissa nuorempien ja vanhempien hoitajien välillä. Aikaisemminhan mielisairaalat olivat perinteisesti lääkärien ja hoitajien temmellyskenttää. Jokaisen uuden työntekijäryhmän mukaantulo sairaala-organisaatioon on saanut Kain mukaan vanhemmat hoitajat aina hiukan varpailleen. Lisäksi psykologin työ on ehkä hieman tutumpaa nuoremmille hoitajille. Joskus voi psykologi saada huvittunutta hymähtelyäkin osakseen. (Tähän kirjoittajana haluaisin lisätä, että paljon tietenkin riippuu psykologista itsestään.) Osastonlääkärin ja osastonhoitajan asennoituminen vaikuttaa paljon siihen, miten helppoa/vaikeaa psykologin on osastolla toimia. Näin kesäsijaisen näkökulmasta Uudenkaupungin sairaalan toiminta on kyllä voimakkaasti perinteisen lääkärikeskeistä. Tietyssä mielessä sairaalapsykologin työn voi katsoa olevan eräänlaista yksityisyrittämistä. Hänen voi olla joskus vaikea samaistua mihinkään sairaalan työntekijäryhmään.

NO OLISKOS MEIDÄN KONSULTILLA TÄHÄN JOTAKIN SANOTTAVAA ?!

Sekapäisiä loppumietteitä:
Keskustelimme myös psykologien jälkeenjääneestä palkkauksesta ja pohdiskelimme syitä siihen. Kai esitti mielenkiintoisen oletuksen:" Edistyksellinen psykologien ryhmä oli ns. solidaarisen palkkapolitiikan alkuvaiheessa liian solidaarinen muille palkansaajaryhmille. Jäi tuo oma etu ikäänkuin huomaamatta syrjään." Älkäämme siis pitäkö kynttiläämme liian pitkään sen vakan alla, ettei vakka syty palamaan.

PS. Haastateltava diggasi kovasti Risto Friediä ja haastattelija Tuomari Nurmiota

Keijo Salminen

- GRADUTILAISUUS ON MARRASKUUSSA, SEURAA ILMOITUKSIA
- SYYSKOKOUS ON NÄINÄ AIKOINA

KESÄTYÖTÄ RUOTSISSA

Olin yksi niistä monista, jotka Suomen tunnetun työtilanteen vuoksi lähtivät Ruotsiin kesätöihin. Tämä oli jo kohdallani toinen kesä siellä.

Muutaman päivän orientoitumiskurssin jälkeen menin töihin Blackebergin sjukhem'iin. Laitos kuuluu hallinnollisesti Tukholman suurinpaan mielisairaalaan (Beckombergasjukhus) Monet potilaista tulevatkin Beckombergasta sinne. 'Hoitokodin' tarkoituksena on kuntouttaa potilaat -jos mahdollista- takaisin yhteiskuntaan. Monet heistä ovat kuitenkin olleet siellä monta vuotta, laitoksen perustamisesta alkaen (70-luvun alusta) ja ennen sitä muissa laitoksissa. Toiset jäävät sinne, osa siirretään muihin sairaaloihin.

Suurin osa potilaista on skitsofreenikkoja (schizophrenia simplex taudinmäärityksenä monella). Yleensä nämä ihmiset olivat huonosti motivoituneita, välinpitämättömiä ja vähän kiinnostuneita esim. henkilökohtaisesta hygieniastaan. Tarkkaa taudinmääritystä ei oltu voitu kaikille antaa. Koulutustaso vaihteli ruumiillisen työn tekijöstä fil. kandiin ja entiseen yrityksen toimihenkilöön. Yhteistä heille oli tausta: usein särkynyt koti, rikkoutunut avioliitto, taloudelliset vaikeudet ja vanhemmilla potilailla yksinäisyys. Nuorin potilaista oli 24 v. ja vanhin n. 70v. Keski-ikä arviolta 50v.

Potilaat tekevät mahdollisimman paljon itse. Heidät on jaettu eri työryhmiin : keittiöryhmä, siivousryhmä, imurointi jne. Jokaisella ryhmällä on vuoroviikoin tietyt tehtävätyhden ryhmän ollessa vapaana. Velvollisuuksien tekemiseksi tarvittiin usein kuitenkin hoputtamista. Aamut olivat heille vaikeinpia - ei jaksaisi nousta ylös, petit sänkyä, saati käydä suihkussa. Jokaiselle viikonpäivälle oli myös oma ohjelmansa. Osa potilaista kävi 'logossa', mikä tarkoitti joululahjakorttien lajittelemista tilaustyönä, osa 'arbetsterapi'ssa', jossa he tekivät mm. puutöitä, kutoivat kangaspuilla, ompelivat ja neuloivat.

Joka toinen viiko oli ns. 'ondagsbus', jolloin linja-autollinen potilaita Beckombergasta ja meidän hoitokodistamme teki retken .Olin kerran mukana tällaisella retkellä tutustuessamme Kina Slott'iin ja tunnelma retkellä oli leppoisa.

Kuten mielisairaaloissa yleensä, oli sielläkin potilailla ruoka-ajat päivän kohokohtia, illalla televisio, miehillä kortinpeluu. Osa heistä kävi työssä laitoksen ulkopuolella ja olivat illat sjukhemmissä, osa taas oli'viikkopotilaita' ollen viikonloput kotonaan. Myöskin oli nari päiväpotilasta, jotka hakivat lääkkeensä sjukhemmistä. Mielestäni monet potilaat sopeutuivat laitokseen vähän liian kin hyvin ajatellessa paluuta takaisin yhteiskuntaan. Se oli turvallinen paikka suojattuna ulkomaailmalta -koti, johon potilaat palasivat ikävien asioiden sattuessa. Toisaalta hoitoperiaatteena oli asettaa rajoja heidän toimilleen. Joskus tuntuikin julmalta, kun heitä ei autettu. Esimerkiksi potilaat järjestivätinnokkaina rapujuhlaa, mutta hoitajat kieltäytyivät puutumasta sen valmisteluun. Silti se tuntui olevan monille potilaille ainut 'koti'. Kuten eräskin heistä sanoi: olen täällä, koska viihdyn täällä.

Joka tiistai oli 'rondi', jolloin lääkäri, psykologi ja kuraattori tulivat keskustelemaan hoitajien kanssa potilaista. Tällöin päätettiin myös lääkkeiden määrien muutoksista, uusista potilaista. Psykologi konsultoi potilaiden kanssa ja piti yksilöterapiaa. Potilaat eivät kuitenkaan tuntuneet haluavan saamaan neuvoja psykologilta. Mieluummin he keskustelivat lääkärin kanssa lääkeistä. Kuraattori oli myös sellainen henkilö, joka potilaista tuntui auttavan heitä konkreettisesti: raitiovaunun maksamisessa.

Potilaiden ohjelma oli tarkkaan suunniteltu , mutta heitä oli vaikea aktivoida. Valmiit lääkkeillä oli tähän vaikutusta. Meillä hoitajilla jokaiselle oli oma potilaansa: autoimme potilaita käytännön asioissa, huolehdimme hoidosta, laitoimme ruokiljoutejia (ilmaisia ja erikoisruokia tuntemattomia) ja autoimme muutoksissa. Lämpimillä ilmoilla vietimme kahvit potilaiden kanssa ja juttelimme mukavanpaistoisessa ilmoista, ihmisistä ja arkisista asioista.

Huomasin, ettei kielitaidon kohentaminen ole ollenkaan pahasta. Usein tätä taitoa olisi tarvinnut enemmän. Silti joskus tunsin itseni liiankin innokkaaksi hoitajaksi. Hämmästykseksenі eivät kaikki hoitajat edes lue potilaiden sairaskertomuksia. Kuinka he voivat ymmärtää näitä 'ihmiskohtaloita', joita moni heistä tuntui olevan. Sainkin joistakin potilaista lähes ystäviä, molemminpuolisen alkuhankaluuden mentyä ohitse. Kävin kerran erään naispotilaan kanssa postissa töitten jälkeen. Se, että autoin häntä lomakkeen täytössä ei ollut hänelle niin tärkeää kuin se, että keskustelin hänelle tärkeistä asioista. Keskustelu olikin kesätyössäni tärkein työväline. Vai olisiko ollut empatia...

Anja

Sinä olet sokea, ja minä olen kuuro ja mykkä,
siispä ottakaamme toisiamme kädestä ja
ymmärtäkäämme toisiamme.

Kahlil Gibran

3.9.79 UUDESTISYNTYNEET

Kysymys on kuin ärsyttävä takiainen. Meiltä on kysytty, mitä ihmeen ihmisiä ja millaisia olemme, ja me vastaamme: MAHTAVIA ! Näin väitämme, ja muut saavat ottaa selvää miten paljon kukin meistä on valehdellut. Olen koettanut koota tätä juttua niin, että pääsisin itse mahdollisimman vähällä, eli jokainen kertokoon itse itsestään. Ensimmäinen kertokoon:

TEIJA FELT, 19-vuotias järvenpääläinen ja tämän kevään yo. Ollut aina kiinnostunut psykologiasta. Kuuntelen mielelläni musiikkia, tanssin, otan kuvia ihmisistä ja luonnosta. Lauleskelen kovasti siskon kanssa, mutta vain saunassa. Elän tätä hetkeä.

RAIJA HEIKKINEN, kotipaikka Siilinjärvi, 20-vuotias, v. -78 yo. Opiskellut ennen psykan opintojen aloittamista vuoden romaanista filologiaa täällä Jyväskylässä. Satunnaiset harrastukset: Runot, öljyvärimaalaus, naapurin ponien hoito, neuletyöt, laiskottelu. Haluaisin harrastaa ralliautoilua, mutta ei ole vielä ainakaan mahdollisuuksia.

Kaikkea sitä joutuukin tekemään, kuten kirjoittamaan itsestään, ja kun ei oikeastaan ole mitään mielenkiintoista: kotoisin Vilppulasta, Pohjois-Hämeestä. Päässyt ylioppilaaksi Haapamäen "kuulusta" lukiosta ja tullut tänne "suureen maailmaan" psykologian salaisuuksia tutkimaan. Harrastukset tuiki tavalliset: käsityöt, kitaran rimputtelu ja kurkun rääkkääminen naapurien kauhuksi. Ja nimikin on täysin huomaamaton: OILI KANGASNIEMI.

Minä olen Pekka.
Se kuulostaa minulta: Pekka
Minä tunnen jo Pekkaa jonkin verran, olen lähtenyt liikkeelle.
Minussa on kaikkea.
Myös paljon tuntematonta ja käsittämätöntä. Kaikista käsittämättömintä on elämä minussa. Minä en ymmärrä sitä ollenkaan, mutta hyvää se on.
Syntyessäni sain mahdollisuuden kasvaa ihmiseksi. Käsitin kaiken väärin ja hukkasin mahdollisuuden.
Olin pitkään kuollut. Jouduin tappamaan tunteeni ja samalla elämään minussa.
Nyt tiedän miten minulle on käynyt.
Nyt minulla on toinen mahdollisuus.

ISTUN ASKONBAARISSA.JUON KAHVIA.OLEN JUURI OSTANUT MUSTAN PIPON (8 MK).JUON KAHVIA JA POLTAN SAVUKETTA,SUOSITTUA [illegible] JOIN KAHVIA.

2389

AIKOMUKSENA ON KIRJOITTAA ~~XXXXX~~ Ä R S Y K K E E S E E N ITSESTÄNI. JOTAIN SELLAISTA,JOSTA VAIN RÖNTGENNAISET JA -MIEHET HAVAITSEVAT,MITÄ YRITÄN ILMAISTA. F.NIETZSCHE KIRJOITTI SATA VUOTTA SITTEN JOTAIN SINNE PÄIN,ETTÄ NE,JOTKAEIVÄT OLE TODELLA SYVÄLLISIÄ,MUTTA HALUAVAT NÄYTTÄÄ SYVILTÄ,SAMENTAVAT VETENSÄ (ITSENSÄ),ETTEI POHJAA NÄKYISI,VAAN KAIVO VAIKUTTAISI SYVEMMÄLTÄ.JOTAIN TUOLLAISTA.NIIN KAI SE ON.

JOSKUS TAMMIKUUN LOPULLA V.1958 ERÄS Y-KROMOSOMIN SISÄLTÄVÄ SIITTIÖN VEIJARI TUNKEUTUI LÄH. KONTAKT.TIETYN MUNASOLUN KANSSA. HUPS!! MONIMUTKAINEN - MUTTA NIIN PIRUN HIENO - PROSESSI ALKOI JA ON JOHTANUT TÄHÄN,ETTÄ TUOTOS (OUTPUT???) KIRJOITTAA NYT ASKON BAARISSA.

NIIN,ASIAAN.OPISKELEN PSYKOLOGIAA JA NIMENI ON JUKKA.

PSSSS...MINULLA EI OLLUT TÄTÄ KIRJOITUSKONETTA ASKON BAARISSA.

RISTO 2340

2300

ELINA KALA, 20, Ruotsinpyhtäältä. Olen monta kertaa luonnehtinut itseäni sillä, että välitän itseni ulkopuolella olevista asioista varsinaisesti vain kissoista, kirjoista ja musiikista. Ja pelkään ainoastaan sitä, että joudun helvettiin. Nuo ovat ajatusmaailmani kaksi päädimensiota, joiden ympärille elämäni on polarisoitunut (!).
Olisi ollut hauskaa psykologianlukujen sijasta ryhtyä kissanhoitajaksi, mutta se on melko epävarma ala. Valitsin siis ihmiset. Musiikki taas on luovan nautintoa ja luonnon ohella ainoa harmonisten elämysten lähde. Pidän Beethoovenin messuista, Genesiksestä, Eppu Normaalista Abbasta ja fuusiojatsista. Kirjat antavat impressioita ja emotionaalis-älyllisiä oivalluksia (kuten eläminen, mutta tiivistetymmin). Lempirunoilijani on Hannu Helin, itsekin haluaisin joskus tulla runoilijaksi. Helvetti. Minusta elämä on lyhyt. Siksi olen hyvin kiinnostunut kuolemasta. Uskonnot ovat hyvin mielenkiintoisia ja kunnioitan niitä, mutta en usko uskontoihin, ne ovat inhimillisiä ja selitettävissä. Koska näinollen en tiedä, mikä pelastaisi minut helvetiltä, olen aina vähän tyhjän päällä. Mutta ei se mitään.

OILI 2536

2549

LEENA A. KARVONEN, toistaiseksi 18-v. ihmisenalku Riistavedeltä, nykyinen majapaikkani taas on Kortepohjan D-talossa. Perinteisen kaavan mukaan täytyy kai seuraavaksi kertoa jotain harrastuksista. Minulle ehkä tärkein sellainen on musiikki (kuuntelu & alkeellisella tasolla oleva oma musisoiminen). Mielikuuntelumusiikkini vaihtelee po. mielialojen mukaan klassisesta rokkiin.

Seikusta ei voi tehdä julkaisukelpoista juttua.
SEIJA LÄHDERINNE

2391

KOUVALAISEN AINO Iisalmesta, tarkemmin sanottuna Kurenpolvesta. Kurenpolvi on siitä erikoinen kylä, että siitä on kirjoitettu romaanisarja Kukkivan roudan maat, josta tehdään parhaillaan tv-elokuvaa. Kirjailija Dino Säisä on viettänyt lapsuutensa kylällämme ja asuu kesäisin naapurissani. Niinpä minäkin olen kiinnostunut kirjallisuudesta ja jollen olisi päässyt lukemaan psykaa, opiskelisin todennäköisesti suomen kieltä. Harrastan myös musiikkia. Olin musiikkikoulussa kuusi vuotta, soitin pianoa ja kokeilin myös kanteleensoittoa kansalaisopistossa parin vuoden ajan. Luonteeltani olen tyypillinen rapu-tunteellinen, arka ja varuillaanoleva. Ystäväni tuntevat minut hyvin, mutten helposti avaudu vieraille ihmisille. Temperamenttiseksi minua ei voi sanoa, en nimittäin kimmastu kovinkaan helposti, mutta olen sen sijaan ailahtelevainen.

2153

" Mie tulin Ylitorniolta tänne kaupunkiin ja/ asetuin asumaan tuonne Kortepohjan maisemiin,/ luentoja kuuntelen ja sielun olemusta mietiskelen:/ Se onko pelkkää kemiaa, vai sisältääkö ehkä piilotajuntaa". Tämä oli ote jouluksi ilmestyvästä runous-kirjastani "Ajatuksia aamu-unisille", jota voi tilata postiennakolla Anttilasta. (Hinta kohtuuton). Nimeni on ARTO EINARI LEPPÄNEN, olen 20 vuotta ja kaunis (ainakin äidin mielestä). Harrastuksia ja koulumenestystä melko vähän. Opiskelumotivaatiota ei ole - mitä pirua mie täällä yliopistossa teen ? Minut tavoittaa varmimmin Campuksen kahviloista juomassa väkevää kahvia ja jyrsimässä pullaa. Hymyillään kun tavataan (varsinkin jos tarjoat kahvit). Lopuksi vielä siteeraisin tuota AAU-kirjaa epävireessä ovat kanteleen kielet - epävireessä totta tosiaan !

HANNU MAJAVA: Synnyin tammikuussa vuonna viiskytkahdeksan. Monien vaiheiden jälkeen asun nykyisin Kuusankoskella, pienessä teollisuuskaupungissa Kymenlaaksossa. Kirjoitin ylioppilaaksi -77 keväällä. Vietin vajaan vuoden Suomen puolustusvoimien leivissä. Intin jälkeen olen ollut muutaman kuukauden työttömänä ja viimeksi Kouvolan Postipankin palveluksessa. Harrastan mm. lenkkeilyä, musiikin kuuntelua ja lukemista. Tämän hetken suosikkikirjailijoitani ovat Hilgard, Atkinson ja Smedslund.

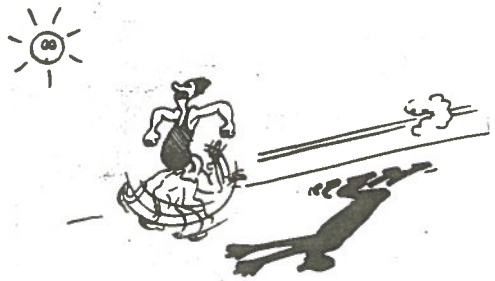

MERVI NIKKINEN, ikää yli 20. Maailmalle olen lähtenyt jo yli kaksi vuotta sitten Mäntyharjulta. Harrastuksina on leipominen, lenkkeily, autourheilu ja viikonloppumatkailu.

2376

Minun nimeni on HEIKKI RAMALA ja vakituinen asuinpaikkani sijaitsee Ähtärissä. Tämä paikkakunta ei varmaan lisäesittelyjä kaipaa...Kuinkako minä sitten ajauduin lukemaan? No, tavallaan tämä on kai minulle lääkiksen korvike; muistettakoon käsitykseni onnellisuudesta: tulot (lekuri) = onnellisuus (minun). Mutta kielilinjalta ei niin vain pyritä lääkikseen. Näin ollen täytyi lähteä johonkin aihetta sivuavaan ja koettaa sen turvin jotakin. ... Ah,niin. Ihmisistähän on aina niin hauskaa saada tietää jotain henkilökohtaista jostain toisesta, joten kai minun täytyisi tyydyttää rakkaan lukijan uteliaisuutta kertomalla jotain omasta toiminnastakin, eikä vain niistä sattumanoikuista jotka minut korkea-asteen opintoihin yleensä ja tänne Jyväskylään erityisesti onjailivat.

jatkuu sivulla 23

C208

VESA NEVALAINEN, 19, paras(ja ainoa) Valtimolainen Stimuluksessa. Ystävien mielestä "Vesku on mukava mies, ainakin hukkuessaan." Lisää paljastuksia: Minä olen ujo laiha ja muutenkin arka ihminen.(Alitajuisesti toivon,että tulisi nainen ja laulaisi: "hän on mun!") Arkuuteni vuoksi en ole minä, vaan minun kuoreni.Haluaisin olla boheemi,vähät välittäisin naurettavista ihmisten pintameikeistä, takkuinen tukka kampaamatta huutaisin:"Helvetti, rakastan teitä kaikkia!" niin kauan kuin punkkua riittäisi. Se olis elämää ?? Harrastan...ah, mit'harrastan ma kurja inehmo? Ai niin, runoja (ja proosaakin joskus) luen. Ja jos et kellekään kerro, niin olenpa koettanut itsekin runoilla. Etusko? No, tässä näyte nimeltä "poroporvari": Robotit ei tarvitse kukkia/ älä kysykään/mikseivät. Musiikkia kuuntelen, Pelle Miljoonasta (E. Pirnes yolehdessä n:o 16/79, Pelle vähintään miljoona !) humpat roskikseen heittäen aina klassiseen saakka. Harrastan myös shakkia, pokeria, luonnonsuojelua, rauhanaatetta, fraaseilla snobistelua kapakoissa yms. Eläimistä pidän, etenkin ihmisistä (kunpa alentuisivat juttelemaan kanssani). Tenttiluvusta taas en pidä, haluan oppia enkä kilpailla. Suurin saavutukseni lienee vuosien mietiskelyn tuloksena kypsynyt elämänviisaus "käännettyäsi paidan kahdesti on se oikeinpäin."

TERTTU RÄTY,20v. Olen kotoisin Pohjois-Karjalasta, Ilomantsin kunnasta, ja asunut siellä koko elämäni lukuunottamatta paria vuotta Lieksassa ja muutamaa kesää Joensuussa. Suomen yliopistokaupungeista valitsin juuri Jyväskylän, koska se vaikutti mukavan pieneltä ja nätiltä paikalta maalla asumaan tottuneelle.

jatkoa RÄNÄlä

Pääasiallinen vapaa-ajan harrasteeni on vuodesta -69 saakka ollut 40-luvun alkupuolisKon sotahistoria (näinä aikoina sitä syntyi paljon muistiinmerkittäväksi, kuten moni varmaan historiasta muistaa). Erityisen mielenkiintoni kohteena ovat viimeisten 5 vuoden ajan olleet Suomen meren ja Kaakkois-Aasian alueen sotatoimet ja Keisarillisen Japanin asevoimat. Tiukasti edelliseen liittyen kerään militaristisia pienoismalleja 30- ja 40- luvuilta; taäskin erityistä kiinnostusta olen useita vuosia tuntenut Keisarillisen Japanin armeijan ja laivaston taisteluvälineistöön.
(Toivottavasti arvoisa kirjoittaja ei pahastu ettemme tällä kertaa toimitusteknillisistä syistä voi julkaista omaelämänkerrallis-yleismaailmallista romaanikäsikirjoitusta. Kehoitamme sitävastoin pestautumaan Arsykkeen palvelukseen ja näin tuomaan jatkuvasti esille kaikkien iloksi luovaa ja vuolasta kirjallista lahjakkuuttaan. Toimitus,psta lat.)

C514 2459

ANNA-MAIJA PIETILÄ, 18, syrjäiseltä, pieneltä paikkakunnalta Savosta, nimittäin Karttulasta.(Ei pidä vähätellä kotipaikkakuntaansa, onhan sieltä meitä muitakin.lat.huom.) Harrastuksia mm. lukeminen ja musiikki.

2264

Syyskuun alkupäivistä lähtien on Jyväskylän katukuvaa kaunistanut punkaharjulainen HILKKA HELENA PAAVONTYTÄR RUOTSALAINEN. Hilkka harrastaa yhtä sun toista ja varsinkin sitä toista eli pogoaa kernaasti ja lukee mielellään muitakin kuin tenttikirjoja. Aktiivisena ihmisenä hän vetää kerrosta B-talossa, kuuluu elokuvakerhoon ja käy ahkerasti jääkaapilla(lat. huom. po. lenkillä) (huom! ei vars. lat. lat. huom.) Kriittiset numerot ovat 9 B 203 ja 2264 - edellinen on osoite ja jälkimmäinen - no, tiedättehän te. Paheita ei hyvällä tytöllä olekaan (lue: Hilkalla ei ole paheita) ja koska Hilkka ei vaatimattomana tyttönä halunnut kehua itseään, pyysi hän minua, kämppäkaveriaan tekemään sen.

2137?8

Eija Inkeri Kinnunen elikkä Emma Rinkeli Hartolasta, vähän Jyväskylän eteläpuolelta. Viime vuoden opiskelin jo täällä ranskaa, nyt se jäi lähinnä harrastukseksi. Uiskentelen; tykkään syksystä ja talvitulesta.

8318

Riitta Korhonen Sotkamon x Citystä. 19 vuotias, tuore viime kevään yo. Lauleskelen omaksi ilokseni -ja muiden harmiksi- , luen runoja (varsinkin japanilaiset tankarunot ovat ihania!) Pidän kissoista ja jumaloin bluesia.

Olen Pirjo Raumalta, kaupungista, jolla on oma kieli, omat pibsit, pikkukaupungin juorut, vanhat, hyvin vanhat perinteensä ja -meri! "Rapakkoisessa" Keski-Suomessa ei voi kuin todeta että "kyll Raum o ain Raum"

Luonteeltani olen hyvin kaksijakoinen: joukossa olen hiljainen hermostunut hissuttaja, mitäänsanomaton, ehkäpä länsisuomalaisittain epäsosiaalinen. Tuttujen parissa lämpiän, minusta tulee arroton suunsoittaja, joka löytää vikaa kaikista ja kaikesta, siis kritiikkiä rakentavaa tai ei (piirre, josta epäilemättä on päästävä eroon) Possimismi ja optimismi vaihtelevat kaiken aikaa: joka toinen päivä väitaa fiilis "musta ei tule mitään" ja olen valmis pakkaamaan kamat sillä istumalta ja painumaan takaisin rannikolle kun taas joka toinen päivä iskee jonkinasteinen psykologiavouhotus, mikä saa jäämään. Opiskelu ei maistu kuin korkeintaan silloin tällöin-jos silloinkaan. Kulutan siis aikaa, rahaa ja itseäni ja odotan päivää, jolloin jokin -esim paheneva tilastoallergia tai lottovoitto saa luopumaan psykan luvuista. Kaiken epävarmuuden takaa pyrkii esiin ajatus, olenkohan ihan väärässä paikassa; sovitanko itseäni väärään muottiin. Vaan katsotaan, kehitytään, ylensyödään ja nietitään edelleen..

Vertoisia mielelläni harrastuksistani pari sivullista vaan kun sellaisia ei ole, niin enpä kerro. Odotetaan aktivoitumista ja palataan asiaan!

2503

Nimeni on Jaana Rantasuo. Synnyin 19 vuotta sitten Kemissä, mutta suurimman osan elostani olen viettänyt Salpausselän pohjoispuolisessa pikkuruisessa Savonlinnassa. Kesäisin olen töissä Olavinlinnassa.

Harrastuksiini kuuluu voimistelu ja ompeleminen sekä viime kesästä lähtien myös perhosten keräily. Rakastan luontoa ja luontokappaleista varsinkin eläimiä. Luonteeltani olen -ainakin ystäväni mukaan- aika tasainen: en suutu kovin pienistä enkä liioin ole pitkävihainen, mutta luonto ja iloiset ihmiset saavat kyllä helposti hyvälle tuulelle.

Grammaulueelle 7.

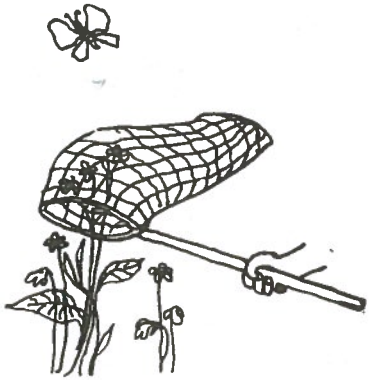

RAIJA SIHVONEN, syntynyt Savonlinnassa 23.9. 60. Olen asunut koko ikäni Silvolassa (sijaitsee Kerimäen kunnassa) Luonteeltani savolaisuuteen taipuva, muuten ei mitenkään erikoista mainittavaa.

Harrastuksia musiikki, sen kuuntelu ja oma soitto + laulu, käsityöt, posliininmaalaus ja lukeminen.

Juha Willman

Pieruista vanhin, vaikkei välttämättä fiiltään. Asunut melkein koko ikänsä Kuopiossa, kunnes älysi lähteä opiskelemaan Maailmanvalkeuden Keskukseen. Lukee Kafkaa ja Tutta testamenttia. Muut harrastukset: typeryydessä verrattavissa tämän kirjoittamiseen.

2482

Anne Viinamäki

19-vuotias viime kevään ylioppilas.
Olen kotoisin Noormarkusta läheltä Poria pienestä maaseutupitäjästä, mistä ehkä johtuu,että harrastukseni liittyvät luontoon,esim. lenkkeily ja hiihto.Kaikkein mieluiten kuitenkin pelaan lentopalloa; se on näet sopivan löllö laji meikäläiselle. Liikunnan lisäksi näpertelen jonkun verran käsitöitä.

Jouko Yrjönen: Syntyperäinen Jyväskyläläinen, joka on hankkinut arvokkaat perustiedot maailman ensimmäisessä suomenkielisessä oppikoulussa, Jyväskylän lyseossa. Harrastuksista tärkein raviurheilu, toisena katsomon puolella.

Tässähän meitä... muutama. Valitettavasti muutama esittely puuttuu, mutta eiköhän nekin jostain yliopistolta löytyne...
Tässä vaiheessa minulla, juttujen kokoajalla tulee mieli ajatella välillä muutakin kuin rakasta kirjoituskonettani. Hui hai höpönassut vaan, setä lähtee nukkumaan! terv. VN

• • •

Nyt on aseistariisuntaviikko,
OSALLISTU!

Vastusta atomivoimaa!

TURKU

28.9-30.9
1979

Perjantaina 28.9.1979 klo 14.08 kurkisteli 14 kappaletta röntgensilmiä (= 7 paria) junan ikkunasta ja heitteli viimeisiä katseita Jyväskylän asemalle: Jyväskylän yliopiston psykologisten palvelujen koulutusohjelmassa oppia saavat ihmislapset olivat matkalla Turkuun psykologian opiskelijoitten valtakunnalliseen tapaamiseen ja seminaariin pohtimaan tuota niin tuttua tutkinnonuudistusta.

Nuo röntgensilmät saapuivat viimaiseen ja viluiseen Turkuun, kulkivat ylioppilaskylän liepeille ja löysivät viimein kylän sokkeloista yöpaikkansa kuka ystäviensä, kuka paikallisten psykologian opiskelijoitten luota. Perjantai-iltaa viettelemään he kulkeutuivat ylioppilaskylässä vaikuttavaan"kokokoodiskoon"!

Lauantaina keskipäivällä alkoi sitten varsinainen seminaari, jossa nuo röntgensilmät saivat kuulla erittäin hyviä alustuksia (,jotka toivon mukaan lähetetään tänne Jyväskylään).

Ängblom, Turun yliopistosta, puhui aiheesta "Tieteellisyys ja opetus - suhde käytännön työhön". Hän pohti sitä, mitä ammatillisia valmiuksia psykologian peruskoulutus antaa ja miten uusi asetus tulee vaikuttamaan tuohon perustutkintoon ja sen antamiin ammatillisiin valmiuksiin. Nykyisessä koulutuksessa pyritään takaamaan ammatillisia valmiuksia, ei ammatillista pätevyyttä. Jatkokoulutuksessa on sitten pääpaino ammatillisten pätevyyksien saavuttamisessa, joskin siinä täytyy olla myös teoreettista sisältöä. Hänen mielestään opiskelun on annettava valmiudet:

1) tieteelliseen ajatteluun
2) tieteellisten tiedonhankintamenetelmien käyttöön
3) itsenäiseen ja kriittiseen johtopäätösten ja ratkaisujen tekoon ja
4) psykologian ja sen lähitieteiden tiedon hankkimiseen ja hyväksikäyttöön.

VALMIUDET OVAT SOVELLETTAVISSA - PÄTEVYYDET JOHTAVAT SUPPEUTEEN. Toisaalta hän mainitsi myös sen, että jos opetus on liian yleistä, koulutuksesta ei jää mitään käteen, löyhiä valmiuksia vain. Hän puhui myös siitä, että kentällä olevat odotukset ja paineet saattavat johtaa psykologisten valmiuksien käyttöön perinteisesti, perinteisiin psykologien ammattikuviin. Sama vaikutus on liian tarkasti määritellyllä psykologin ammattikuvalla.

Ängblomin alustuksen jälkeen luettiin Lahtelan (Turun yliopisto) alustus, jonka otsikkona oli: "Psykologiksi oppimisesta ja tieteellisestä metodista". Lahtela oli tehnyt tavallaan lisäotsikoksi: "Teoria ja käytäntö ja minä". Alustuksesta voi poimia mm. tälläisiä ajatuksia: psykologiksi ei opita pelkästään kurssimuotoisesti vaan toiminnan ja pohdinnan kautta. Opiskelun tulisi muuttua:

1) tietoisesti omakohtaisia pohdintoja ja ratkaisuja vaativaksi: psykologiksi ei opita kuuntelemalla - on ymmärrettävä asioiden merkitys yhteisön (yhteiskunnalliset realiteetit) ja oman itsensä kannalta.
2) kohdealueeltaan rajaavammaksi ja kertaavammaksi: psykologiksi ei opita päivässä - on tehtävä valinta määrän ja laadun välillä. (Hän ehdotti, että olisi keskityttävä johonkin asiaan perusteelisesti; vaikkapa diagnostiikkaan. Yleiskeskustelussa diagnostiikka ei kuitenkaan saanut kannatusta)
3) sellaiseksi, että se auttaa tiedostamaan omia toiminnan motiiveja: kukaan ei voi oppia psykologiksi toisen puolesta.

Kaiken kaikkiaan Lahtela painotti itsetiedostusta kaikessa opiskelussa ja koulutuksessa.

Päivän viimeisen puheenvuoron piti Esa Sironen (Jyväskylä) Hän esitti filosofisessa alustuksessaan ajatuksia sivistysyliopistosta: sivistysyliopiston aika on ohi. Sivistysyliopiston puuttuminen synnyttää tarpeen sivistysyliopistosta. Klassisessa sivistysyliopistossa eli ajatus tieteen sivistävästä voimasta - nykyaikaisen tieteen sivistävä voima on kadonnut. Sivistys ei ole pelkkää paljon tietämistä. (sivistys=bildung;saks.=muodon antamista luonnolle, luonnolliselle; myös ihmisen sisäpuolella on luontoa). Sivistys on tapahtumaa

jonka kautta ihminen tulee sen herraksi, joka hänen ulkopuolellaan ja sisäpuolellaan näyttäytyy uhkaavana.
Sironen sanoi, että nykyaikaiset erityistieteet ovat funktionaalisessa ja välineellisessä suhteessa organisoituvaan ja eriytyvään yhteiskuntaan; koulumainen opetus, välineellinen ajatus opiskelusta - tuotannon rytmi jalkojen alla. Nykyaikaisessa yhteiskunnassa valta on muuttumassa yhä enemmän totaaliseksi hallinnaksi: kaikkea säädellään, jokainen tietää, mitä pitää missäkin tilanteessa tehdä vrt. liikenne. Oikeaa ja positiivista tuossa on se, että se mahdollistaa tasaarvoisuuden; teknisesti etuoikeuteton tila (byrokratisoituminen). Väärää tai negatiivista on yksityisen ihmisen häviäminen. Nykyinen yliopisto on myös verrattavissa liikenteeseen sääntöineen. Ratkaisuna olisi: "tuskallinen uudelleenkääntyminen aurinkoon"; tiedostaminen - yliopiston on kasvatettava ihmisiä, jotka kykenevät tekemään vastarintaa maailmalle, luotava kritiikin ja ajattelevan vastarinnan henki.

Sirosen esitelmän jälkeen keskusteltiin vielä hiukkasen ja siirryttiin illanviettoon katsomaan muualta Suomesta tulleihin röntgensilmiin, kuuntelemaan runoja, laulua, luomaan operetteja, leikkimään suuteluleikkiä, näyttelemään Leijonamieltä, syömään salaattia, juomaan juomia, käyttämään toista äidinkieltämme, ruotsia. Åbo Academialaisten keralla, jutustelemaan, tanssahtelemaan, pomppimaan, bogoamaan...

Sunnuntaina röntgensilmät kuuntelivat vielä Vesa-Matti Volasen alustuksen aiheesta "Psykologia ja tutkinnonuudistus". Hän kysyi, kuinka psykologien käytännön työssä kohtaama elämä voitaisiin ottaa tieteellisen tutkimuksen kohteeksi. Ja hän vastasi: koulutuksen tulisi opettaa tieteelliseen ajattelutapaan: itsenäiseen ja kritisoivaan ajattelutapaan. Psykologi kentällä on psykologian asiantuntija - hän kuuluu tiedeyhteisöön yhtä hyvin kuin tiedemies. Tiedemiehen on ymmärrettävä ammattinsa kutsumukseksi.
Tutkinnonuudistuksesta yleensä Volanen sanoi, että sen takana on ajatus, että kysymyksessä on opiskeluprosessi, eikä kypsymisprosessi. Hän puhui myös harjoittelusta, jatkokoulutuksesta, tutkintotodistuksesta. Ja lopuksi hän sanoi: OPISKELIJOITTEN INTRESSEISTÄ EI HUOLEHDI KUKAAN MUU KUIN OPISKELIJAT ITSE!

Seminaarin lopuksi pidettiin vielä SPOL:in kokous, jossa muotoiltiin SPOL:in puheenvuoroa Tampereella 12.10 pidettyyn laitoskokousseminaariin (, josta jutustellaan luultavasti, toisaalla tässä julkaisussa)

Sunnuntaipäivän kuluessa Jyväskylän röntgensilmät antoivat set silmäyksensä 750-vuotiaalle Turulle, astuivat junaan ja palasivat oman opiskelukaupunkinsa syksynlehdissä tallustelemaan ja etsimään vaikkapa kritiikin ja ajattelevan vastarinnan henkeä itsestään, toisistaan, itseen, toisiin.

LAITOSTEN TAPAAMINEN

JA TULEVA PSYKOLOGIEN KOULUTUS

Suomen psykologisen seuran koolle kutsumaan laitoskokousseminaariin 12.10.79 Tampereella olivat tulleet maan kaikkien psykologian laitosten edustajat. Tilaisuuden tarkoituksena oli pohtia psykologien koulutuksen järjestämistä tulevaisuudessa uuden asetuksen (Asetus psykologian tutkinnoista, 4.5.1979) pohjalta. Opiskelijat oli kutsuttu ainejärjestöittäin - ja SPOL:lta oli pyydetty virallinen puheenvuoro (joka on tämän jutun lopussa).

Laitosten esimiehet/professorit esittivät omat suunnitelmansa ja Suomen psykologiliitto ja SPOL puheenvuoronsa. Ongelmallisiksi havaittuja teemoja olivat sivuaineiden opiskelu, pro gradut, lisensiaattitutkinto ja harjoittelu. Sivuaineaiheessa varsinaisen limbon teki Helsingin soveltavan psykologian professori R.O. Viitamäki, joka ihmetteli sivuvastuuaineiden olemassaoloa yleensä, Helsingissä kun koulutusohjelmassa tullaan lukemaan vain psykologiaa siinä suuntautuen eri tavoin. Tyytyväisenä Viitamäki totesi olevan "jo aika päästä näistä mokomista yhteiskuntatieteistä irti !". - Opiskelijat luentosalin takaosassa eivät voineet kuin haukkoa henkeään ja pyöritellä silmiään. Muuten linja oli järkevä: korostettiin muiden, erilaisten tieteenalojen välttämättömyyttä psykologian opinnoissa.

Gradujen tarpeellisuudesta ja luonteesta puhuttiin, mutta toteutus jäi laitosten harkittavaksi. Harjoittelua käsiteltiin runsaasti. (Mainittakoon tässä yksityiskohta, että Joensuussa harjoitellaan 8-14 kk 2-3 paikassa, yleensä minimipalkalla!) Vaikeuksia tuotti harjoittelun pituuden määrääminen - se olisi luonnollisesti hyvä olla suunnilleen sama koko maassa. Lyhin ehdotus oli 10 viikkoa (T:re) ja pisin 10 kk (Psykologiliitto).

Opiskelijat olivat pitkähkön yhtäään 4-5 kk harjoittelun kannalla, mutta pidennettäessä harjoittelua olisi palkkaus välttämättä järjestettävä. Yleinen suuntaus tuntui olevan minimiä pitempään, n. 20 viikon harjoitteluun - riippuen laitosten ja kentän resursseista.

Suomen psykologiliiton puheenvuoron piti Salli Saari, liiton koulutustoimikunnan pj. Hän oli iloksemme opiskelijoiden ajatusten kanssa samoilla linjoilla:

» **Tutkinnon monitieteisyys ja teoreettisen koulutuksen merkitys**

Psykologian sovellusalue on jatkuvasti laajeneva. Psykologit sijoittuvat jatkuvasti uudenlaisiin tehtäviin ja organisaatioihin ja vanhojen sovellusalueiden psykologit joutuvat kohtaamaan työssään yhä uusia ja jatkuvasti muuttuvia haasteita. Näin ollen on olennaista, millaiseen ammattikuvaan psykologian opetuksen suunnittelu perustuu. Onko pohjana jo vanhentuneet tiedot ja käsitykset psykologin tehtävistä eri sovellusalueilla vai pyritäänko yhä laajenevaan, monipuolisempaan ja jatkuvasti uudistuvaan ammattikuvaan ja tehtävien määrittelyyn. Suomessa ammattikäytännöstä johdettavat kehitysnäkymät korostavat vankan tieteellis-teoreettisen koulutuksen merkitystä ja tutkinnon laaja-alaisuutta.

Psykologi joutuu usein työskentelemään työyhteisössä, jossa hän yksin edustaa käyttäytymistieteellistä tai psykologista asiantuntemusta muiden tieteenalojen ja ammatin edustajien keskuudessa. Tällainen asema edellyttää riittävää lähitieteiden tuntemusta. Tämä on välttämätöntä myös psykologisten ongelmien asettamisessa ja niiden analysoinnissa sekä toimenpiteiden suunnittelussa ja toteuttamisessa. Tästä syystä käytännön psykologien keskuudessa on huolestuneina seurattu keskustelua suunniteltujen psykologian tutkintojen kapea-alaisuudesta. «

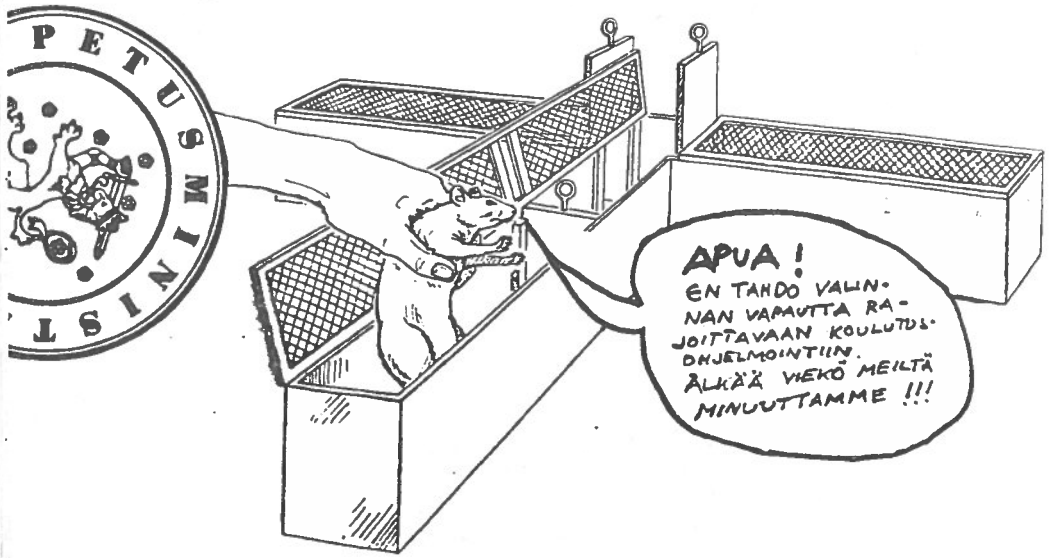

SPOL:n puheenvuoro oli valmisteltu Turun RAUTAISEN seminaarin pohjalta (ks. toisaalla tässä lehdessä) ja sen oli koonnut ja esitti pj. Liisa Anttonen. Puheenvuoro oli (liiton ohella) ainoa periaatteellinen ja pintaa syvemmälle tunkeutuva kannanotto, ja Arsykkeen toimitus on katsonut parhaimmaksi julkaista sen kokonaisuudessaan - luonnollisesti on muutenkin demokratian periaatteiden mukaista julkistaa, mitä psykologian opiskelijoiden nimissä valtakunnallisella tasolla sanotaan :

» TEORIAN JA AMMATILLISEN AINEKSEN SUHTEESTA

MOTTO: **Psykologiatiedettä ei saa lähteä kehittämään psykologisten palveluiden pohjalta, vaan ihmisen ongelmasta, ihmistieteistä käsin.**

Yleistä

Koulutuksen sisältöjen valinta herättää kaksi kysymystä: Millä perusteella tavoitteet määritellään ja kuka niistä päättää, onko yliopisto autonominen?

Tavoitteiden valinta ei saa tapahtua tieteen ulkopuolelta, vaan sen on synnyttävä tieteen sisäisestä logiikasta käsin. Talous-

elämän, puoluepolitiikan jne päämäärät eivät saa sanella opetussisältöjä, eivätkä tutkimuspolitiikkaa. Tieteen tulee saada muuntua ja kehittyä omista lähtökohdistaan käsin vuorovaikutuksessa ympäröivän yhteiskunnan kanssa, eikä yhteiskunnan sanelemassa järjestyksessä. Jos yliopisto on täysin valtion hallinnon alainen, voiko se tarpeen vaatiessa kritikoida yhteiskunnan kehitystä ja tarjota sille omia ratkaisumallejaan (purra sitä kättä, josta leipänsä syö)?

Tiedettä ei pidä alistaa tuotannolle, on kysyttävä ketä tuotanto palvelee ja ovatko sieltä johdetut uudet tavoitteet ja päämäärät sopusoinnussa tieteellisen käytännön ja ihmistieteiden humaanien näkemysten kanssa.

Tavoitteita ei tule myöskään johtaa tämän päivän ammattikäytännöstä. Aikaviive tämän päivän tarpeista huomispäivän tarpeisiin tekee koulutuksesta vanhaa heti alkuunsa, vanhoja traditionaalisia työtapoja toistavaa. Kehitys pysähtyy eikä uusien tarpeitten täyttämiseen ole valmiuksia. Siksi tarvitaan mahdollisimman laaja, monipuolinen ja joustava peruskoulutus, jotta tarpeisiin voitaisiin vastata ja uutta käytäntöä luoda. Tällainen koulutus takaisi myös paremmat työnsaantimahdollisuudet.

Yliopiston on tunnettava vastuunsa, niin että se olisi alansa parasta tieteellistä asiantuntemusta tarjoava (tavallaan itseoikeutettu auktoriteetti), siis ainut joka asiasta voi päättää. Tämä ei ole vain oikeus olla oikeassa, vaan myös riski siitä, että on väärässä. Kriittisyys on tieteeseen olennaisesti kuuluva osatekijä.

Valmius ammattiin vs. ammattipätevyys

Annettu asetus edellyttää erilaisten valmiuksien luomista ei suoramaista ammattipätevyyttä. Ammattipätevyyden hankkimiseen ei uusi tutkinnon laajuus (180 ov) antaisi mahdollisuuttakaan. Toiseksi jo nykyinenkin ammattikäytäntö on niin pitkälle eriytynyttä eri aloilla, että mitään yleistä pätevyyttä ei voitaisi antaa ja yhteen alueeseen tapahtuva varhainen erikoistuminen johtaisi ammattikuvan kapeutumiseen ja vaikeuksiin työhön sijoittumisessa nykyisessä ja tod. näköisesti myös tulevaisuuden työllisyystilanteessa.

Asetuksen edellyttämät valmiudet ovat huomattavasti laajempi, soveltavampi ja joustavampi ratkaisu. Se jättää varsinaisen erikoistumisen eri aloille kaikille avoimeksi jatkokoulutuksen myötä.

Koulutus ei saa olla kuitenkaan liian laaja ja yleinen, niin ettei siitä jää mitään käteen kentälle siirryttäessä. Tällainen"tyhjiö" on omiaan luomaan painetta omaksua työpaikan vanhat rutiinit, olivatpa ne tieteelliset tai eivät.Siten koulutuksen tulisikin antaa tietyt peruavalmiudet asetuksessa mainituille vaatimuksille.

Määrän ja laadun suhteesta

Psykologiksi ei opita päivässä, eli on tehtävä valintaa määrän ja laadun välillä. Nykyinen koulutusohjelmappiskelu Jyväskylässä on todettu sangen kuormittavaksi; yleisteosten määrää on lisätty joka kurssilla, mutta syvempi tutustuminen teorioihin jää uupumaan. Kun valinnan vapautta on vähennetty, niin että kaikki lukevat suunnilleen samat psykologiasisältöiset opintojaksot, kun kaikki teoriat esitellään tasapuolisesti mutta pinnallisesti, niin omakohtainen "syttyminen ja palaminen", keskustelu, kritiikki ja omakohtainen kiinnostus vähenevät. Opiskelun muodostuessa ulkoa ohjatuksi on olemassa vaara, että omakohtainen, kriittinen ja tieteellinen ajattelutapa jää kokonaan syntymättä ja kaikki asiat otetaan annettuina ja muuttumattomina. Oppimistapahtuman luonteeseen ja pedagogisten keinojen kehittelyyn tulisikin kiinnittää entistä suurempi huomio. Opettaja voisi joskus keskittyä omiin mielenkiinnon kohteisiinsa, arvioida, olla poleeminen ja tämä herättäisi opiskelijoissa myötäämistä tai vastarintaa, mutta joka tapauksessa ajatuksia ja omia pohdintoja. Samoin kirjallisuus voisi jossain määrin olla vähitellen yleisteoksista syventävää teoreettista tietoa.

Tiede ja sen suhde ammattikäytäntöön

Käytäntö on perusteltava tieteellisesti. Käytännössä psykologien tulisi noudattaa tieteellistä ajattelutapaa. Kuitenkin vielä käy usein niin, että ammatilliset valmiudet ymmärretään temppuina ilman teoreettista taustaa. Tällaindn "taikauskoinen" suhtautuminen luo otollista maaperää omaksua työpaikan ehkä jo vanhentuneitakin toimitapoja kritiikittä; ei ole tietoa eikä uskallusta (=tieteellistä itseluottamusta) muuttaa vanhentunutta traditiota, ja luoda tieteellistä ammattikäytäntöä.

Jokatapauksessa haastattelu, testaus, diagnosointi, ymmärtäminen, terapia, konsultaatio, preventio jne edellyttävät jonkin teorian käytäntöön soveltamista eivätkä ole siis irrallisia temppuja,miksi ne monesti alkuopetuksen yleisyyden ja käytännön opetuksen yksityiskohtaisuuden vuoksi (Välillä huima harppaus tyhjää) ymmärretään.

YHTEISTYÖ MUIDEN KOULUTUSOHJELMAAN LIITTYVIEN ALOJEN KANSSA

Koreakoulun painopistealue ei saa muodostua liian kahlitsevaksi, niin, että kukin yliopisto valmistaisi vain alaansa erikoistuneita psykologeja. Tämä asettaisi työn hakijat eriarvoisiin asemiin ja vaikeuttaisi sijoittumista työhön.

Opintojen moninaisuus

Jo luonteensa vuoksikin psykologia tarvitsee monenlaisia yhteyksiä eri tieteenalojen kanssa. Opiskelijalle tulisikin turvata mahdollisuus valita muiden aineiden aineopintoja (= entiset sivuaineet) humanististen tieteitten, kasvatustieteitten, yhteiskuntatieteitten, luonnontieteitten(muk. luk. lääketiede) alalta oman kiinnostuksensa mukaisesti.

Tarvitaan'erilaisia' psykologeja

Opinto-oppaassa ei tule olla tarkkaan määrättyjä, kaikille pakollisia "sivuaineita" (filosofia, tilastotiede ja tietojenkäsittelyoppi sisältyvät yleisopintoihin), vaan niiden tulee olla vain ohjeellisia. Nämä suositukset tulee tietenkin voida perustella ja juuri tämä ymmärrettävyys johtaakin systemaattisen kokonaisuuden valintaan. Tarvitaan todellakin monenlaisia psykologeja, se on rikkaus joka tuo erilajsia näkemyksiä, kritiikkiä, keskustelua tieteelliseen kehitykseen. Samoin laajenevat soveltamismahdollisuudet,

avoimuus ammattikuvan muutoksiin ja joustavampi työhön sijoittuminen..

Laajat kokonaisuudet kunkin erityistieteen sisäistä logiikkaa noudattaen

Ns. sivuaineopintoja ei tule opettaa psykologian tarpeista=ajattelutavasta käsin, vaan niissä on lähdettävä kunkin erityistieteen sisäisestä logiikasta. Vain siten ne voivat tarjota jotain lisää, kun pelkkä psykologinen ongelmanratkaisu jossakin tilanteessa ei riitä. Näin lähitieteet rikastuttavat psykologista käytäntöä, tuovat virikkeitä teorian kehittämiselle, mutta säilyttävät silti oman erityisluonteensa ja autonomiansa. (Niin kuin toivottavasti myös psykologia säilyttää tutkintojen uudistuessakin?!) On opiskeltava myös laajoja kokonaisuuksia kussakin valinnaisessa erityistieteessä eikä ole tarkoituksenmukaista ohjata opiskelemaan'seitsemän sivuaineen psykologiaan sovellettuja peruskursseja". Tämä johtaisi tutkintojen tason laskuun.

Mahdollisuus laajoihin sivuaineopintoihin/ perusteellisiin

Koska lisensiaattiopiskelun aloittaminen edellyttää laajoja sivuaineopintoja tulisi opiskelijalle taata mahdollisuus ns.vanhaan sivulaudaturiin. Tutkintosäännössä tulisi ilmoittaa jokin opintoviikkomäärä 180 ov:n lisäksi (esim. 40 ov) jonka opiskelija voisi liittää tutkintoonsa. Näin ei tuleva lisensiaattipolvi olisi tietopohjaltaan kapeampi kuin nykyinen.

~

AMMATILLISEN HARJOITTELUN JÄRJESTÄMISESTÄ

Laajuus: 1ov = n.2 työviikkoa (a'40 tuntia) joissain tapauksissa voitaisiin ajatella jopa enempää.
Yhden suhde yhteen on kuitenkin liian vähän.

Ohjaus: Harjoittelun tulee olla ohjattua sekä harjoittelupaikassa, että myös yliopistolla.On varmistettava että harj. paikka on ~~sopiva~~ opiskelupaikka ja että opiskelija todella saa opetella tiettyjä asioita siellä, eikä toimia vain toisarvoisissa lisätöissä (kahvinkeitto ja papereiden järjestely).

Palkkaus: Harjoittelunohjaajalle on maksettava työstään riittävä korvaus ja myös opiskelijalle on taattava minimitoimeentulo harjoittelun aikana.

~

TUTKINTOSÄÄNNÖN LAATIMISESTA

Kieliopinnot Kieliopintojen laajuuden tulee olla n. 8-10 ov.
Kieliopintojen tulee antaa virkamieheltä vaadittava kaksikielisyyspätevyys.

Oppisisältöjen saavuttamisen tarkistamisesta

- Tentit, suulliset ja kirjalliset, arvostelu 1-3 silloin kun se on tarkoituksenmukaista, muuten hyv. tai hyl.
- Esseet
- Tai mikä muu tapa on tarkoituksenmukainen opintojakson kannalta (vaikkapa diasarjan tuottaminen)

Tutkintotodistus

Tutkintotodistuksen ei tule olla kovin yksityiskohtainen. Siitä tulee ilmetä koulutusohjelma, pääaine ja sivuaineet laajuuksineen (opintoviikkoina, ei erillisinä kursseina). Lisäksi tulee merkitä Pro gradu - tutkielman aihe ja arvolause.
Suuntautumisvaihtoehtoa tai korkeakoulun painopistealuetta ei tule mainita, jotteivät ne kapeuttaisi työnsaantimahdollisuuksia.

LIsensiaattitutkinnon ja tohtorintutkinnon suorittamisesta

- Lisensiaattikoulutukseen pääsyn ehtona ovat laajat sivuaineopinnot, joten opiskelijoille on suotava mahdollisuus vanhamuotoisen opetuksen sivulaudaturin laajuisten opintojen suorittamiseen.
- Tohtorintutkintoa suorittavalta on edellytettävä lisensiaattitutkintoa (tai jos lisensiaattityö osoittaa suurta tieteellistä kypsyyttä, niin se voidaan hyväksyä suoraan väitöskirjaksi).

OPISKELIJOIDEN VALINTA KOULUTUSOHJELMAAN

- Koulun päästötodistuksen vaikutus sisäänotossa ei saa olla kuin $^1/_3$ koko perustelusta.
- Muihin valintaperusteihin kuten valintakokeen tapaan, tyttö-poika -kiintiöihin, ei-ylioppilaiden sisäänottoon jne ei SPOL:lla ole vielä kantaa. «

SPOL

SPOL:n (siis Suomen psykologian opiskelijoiden liiton) kokous pidettiin T:reen seminaarin jälkeen, kokous oli jo toinen tänä syksynä. Seminaarin kokemusten perusteella ja muutenkin päätettiin aktivoida suhteita liittoon päin. Tähän tarjoutuukin hyvä mahdollisuus liiton perustaessa harjoittelutyöryhmän, mihin opiskelijoiden edustajana valtuutettiin Maarit Pärssinen Cortexista (T:re). Päätettiin myös viritellä opiskelijoiden pienimuotoista julkaisutoimintaa siten, että kustakin ainejärjestölehdestä valittaisiin juttu tai pari painettavaksi yhteen nippuun ja levitettäväksi ympäri maan psykologian opiskelijoille. Ensimmäisen numeron tulisi ilmestyä keväällä. Lisäksi kaavailtiin uutta ainejärjestöseminaaria psykologian opiskelijoille alkuvuodesta.

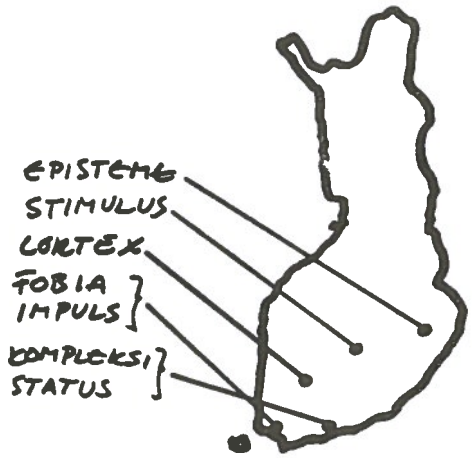

TUNNE JA JÄRKI

Oli kaksi vihamiestä
Tunne sekä Järki.
Kun Järki jotain rakensi,
sen Tunne heti särki,
ja mitä Tunne ehdotti,
sen Järki tuomitsi.

Luoja katsoi kummissansa
hävitystä moista
ja tuli sitten tulokseen:
ei ole yhteen noista.
Pani Järjen päähän kahleeseen
ja Tunteen sydämeen.

Antoi Luoja sillä lailla
ihmiselle vaivan,
mi monet meistä masentaa,
vie ahdistukseen aivan:

jos järki päässä hallitsee,
niin sydän parka vapisee;
jos tunne etusijan saa,
niin järki katoaa.

TiTu

SYKSYYN HERÄÄN

Kesäunestani havaan,
syksyn kylmään myrskyyn herään.
Silmät synkkään yöhön avaan,
tuuleen puita huojuttavaan
herään. Huudan kesän perään.

Hellepäivät jäivät uneen.
Ruusut, jotka äsken terään
aukes, nään jo unohtuneen.
Auringon pois ajautuneen.
Itken, huudan kesän perään.

Kesä vieroittaa näin lastaan:
vaikka kuulee itkun erään,
palaa ei, ei huuda vastaan.
Syys ei luovu saatavastaan
takoo viikatteensa teräään.

TiTu

MUUMILAAKSON MARRASKUU –

SATU SIITÄ KUINKA ERÄÄT MÖNKIÄISET LÖYTÄVÄT ITSENSÄ JA TOISENSA

Parhaimillaan satu ei moralisoi,se antaa eettisiä elämänohjeita. Sadut myös usein,vaikka ne sijoittuvatkin mielikuvitusmaailmaan, palautuvat aitoihin elämäntilanteisiin ja voivat,kuten taide yleensä,kertoa niistä hyvin syviä totuuksia.Älyyn tai ajatukseen liittyy aina tietty etäisyys,kylmyys.Se tarvitsee välttämättä tuekseen tunteen lämmön.Vain siten ihminen voi luoda aidon ja elävän suhteen toisiin ihmisiin ja todellisuuteen.Lapsen kokonaispersoonallisuuden kehityksen kannalta sadut ovat elintärkeitä,mutta hyvät sadut tavoittavat myös aikuisen.Satujahan kerrottiin alunperin kylän- tai talonväen kokoontuessa yhteen.

Edellä mainituissa suhteissa Tove Janssonin tarinat Muumilaakson elämästä kuuluvat nykysadun parhaimmistoon.Muumilaakson marraskuussa Tove Jansson osoittaa taas kerran herkkävaistoista psykologista tajua ja ihmisen ymmärtämistä.Tove Janssonin kerronta on rikasta ja monitasoista,ja ainoa oikea tapa ymmärtää sitä on kokea se elämyksellisesti: lukemalla itse.Yritän kuitenkin käsitellä Muumilaakson marraskuuta kehityskertomuksena,lähinnä sielutieeteen kannalta.

Muumilaakson läheisyydessä asuu yksinäisiä "ihmisiä",jotka eivät ole löytäneet itseänsä eivätkä lähimmäisiään.Vilijonkka,jonka elämää kahlitsevat tiukat vilijonkkasäännöt,sulkeutuu liian siistiin taloonsa ja käy hellittämätöntä taistelua kaiken maailman mönkiviä ja matelevia ötököitä vastaan.Hemuli touhuaa ja järjestelee (varsinkin toisten) asioita,mutta mikään ei tunnu menevän kohdalleen ja arkipäivät seuraavat toisiaan aina samanlaisina.Äreä Ruttuvaarin vanhuus on yksinäistä: sukulaiset vierailevat sunnuntaisin,kiljuvat kohteliaita kysymyksiä (vaikka hän ei ole kuuro),eivät kuuntele vastausta,puhuvat yksinkertaisesti jotta vaari ymmärtäisi,huolehtivat kuin lapsesta ja lähtevät pois.Pikku homssu,Tuhto,asuu Hemulin veneessä,eikä kukaan tiedä hänestä mitään.Hän pysyttelee veneen suojassa ja viihdyttää itseään kertomalla tarinaa onnellisesta perheestä Muumilaaksossa.

Homssu edustaa lapsuutta tai kasvavaa ihmistä, joka vielä muotoaa itseään.Vilijonkka ja hemuli ovat ehtineet aikuisikään, jolloin elämä muotoutuu johonkin uomaan ja keskeiseksi on noussut ihmisen elämäntyö. Tämä aika voi olla vireää toiminnan kautta, toisaalta työ voi tuntua raadannalta ja edessä on arkipäivien loppumaton jono.Ruttuvaari elää vanhuutta,jolloin voi omistaa enemmän aikaa itselle ja nähdä asioita syvemmältä,takana elämänkokemusten koko kirjo.Toisaalta vanhuus voi olla yksinäisyyttä,eristäytymistä,tarpeettomuuden tunnetta ja piinttymistä vanhentuneisiin käsityksiin.

Kukaan heistä ei ole vielä luonut tyydyttävää suhdetta elämään. Marraskuun pelkojen ja pimeän keskellä he huomaavat yksinäisyytensä ja muistavat Muumikodin lämpimän ilmapiirin. Mutta muuta he eivät muistakaan, vain mukavan turvallisen olemisen. He eivät vielä tiedä, että Muumikodin ilmapiiri perustuu perheenjäsenten vastuuseen toisistaan, kukin elää omaa elämäänsä, mutta ketään ei jätetä yksin vaikeuksien tullen.

Nuuskamuikkunen ja Mymmeli osaavat nauttia elämästä, he ovat vapaita ja itseään toteuttavia. Mutta tämäkään ei vielä riitä, vapauteen liittyy myös vastuu toisista ihmisistä. Nuuskamuikkunen lähtee tavalliselle talvimatkalleen ja jättää Muumilaakson, mutta matkalla hän ei löydäkään säveliä lauluunsa, hänen täytyy palata takaisin.

Liin he kaikki etsiytyvät Muumilaaksoon, mutta perillä odottaakin yllätys: muumiperhe on poissa, merillä. Heidän on nyt itse luotava muumikotiin oikea ilmapiiri. He aloittavat vastahakoisina vaikean kehitystien, mutta päivien kuluessa tapahtuu ihme: he löytävät toisensa, oppivat tarvitsemaan ja auttamaan toisiaan. Ja mikä tärkeintä he löytävät itsensä. Homssu oppii, että elämä ei olekaan vain Muumimamman turvallinen syli, myös pikkumyhäkässä on jossakin vaiheessa opittava tuntemaan elämän varjopuolet. Hänen on käytävä läpi kaikki inhimilliset tunteet, jotta oppisi hallitsemaan niitä. Tätä Tuhkon minän kehitystä kuvaa eläin, jonka hän luo mielikuvituksessaan. Eläimestä tuleekin suuri ja vihainen, mutta hän saa sen kesyyntymään. Ruttuvaari tuli etsimään nuoruuttaan, mutta oppii, että hänen on elettävä myös nykypäivässä. Viljonkka ei enää eristäydy ja kätke itseään kuoren alle. Hemuli huomaa, että hän voi täyttää Hemulin tehtävän maailmassa vaikka ei osaisikaan purjehtia merien sankarina. Nuuskamuikkunen ja Mymmeli tajuavat, että kaikki inhimillinen saa merkityksensä vasta kun sen jakaa toisten kanssa.

Heidän yhdessäolonsa huipentuu yhteiseen suursiivoukseen ja juhlaan. Puutarhan sininen pallo kuvastaa heidän kehitystään: myrskyt ovat laantuneet, ja muumiperhe lähestyy (heidän elämänihanteensa ja -tarpeensa alkavat toteutua). Kenenkään heistä ei ole tarvinnut muuttua joksikin toiseksi: he lähtevät taas omille teilleen. Mutta Viljonkkaa ei kahlitse enää raudanluja siivouspakko. Hemuli alkaa taas touhuta ja järjestellä, mutta saa ehkä tulevaisuudessa jotain aikaankin. Ruttuvaari säilyttää vanhuuden oikeutensa elää niinkuin haluaa, mutta hän on tajunnut että hänen nuoruutensa puro voi olla nyt joki. Homssu jää toivorikkaana odottamaan muumiperhettä, hänellä on elämä vielä edessään. Nuuskamuikkunen löytää sävelensä ja lähtee kaukomatkalleen.
He ovat löytäneet oikean suhteen elämään, heistä on tullut itsenäisiä ihmisiä, jotka vapaasti tunnustavat myös toisten arvon.

Rane